

งูปีแก้วลายแต้ม

Oligodon fasciolatus (Gunther, 1864)

Banded kukri snake

งูปีแก้วลายแต้ม – *Oligodon fasciolatus* (Gunther, 1864)

ลักษณะ ูขนาดตัวเล็ก (จากปลายปากถึงรูก้น 620 มิลลิเมตร และหางยาว 150 มิลลิเมตร) หัวแบนและส่วนของหัวกว้างกว่าลำคอ ส่วนปลายของหัวมนและมีแผ่นเกล็ดจมูก (rostral scale) เป็นแผ่นใหญ่และหนา ตาเล็ก ลำตัวกลมและค่อนข้างสั้น หางค่อนข้างสั้น ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดปกคลุม เกล็ดบนหัวเป็นแผ่นกว้าง เกล็ดบนหลังและทางด้านบนของหางเล็กและมีพื้นผิวเรียบ เกล็ดท้องขยายกว้าง เกล็ดใต้หางเป็นแถวคู่ เกล็ดรอบลำตัวในตำแหน่งกึ่งกลางตัวจำนวน 21,22 เกล็ด เกล็ดท้องจำนวน 162 เกล็ด และเกล็ดใต้หางจำนวน 49 เกล็ด

ลำตัวมีด้านบนของหัวและบนหลังเป็นพื้นสีเทาหรือสีน้ำตาลเทาหรือสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลแดง บริเวณส่วนปลายของหัวมีแถบสีเข้มจากขอบปากบนผ่านตา (เฉพาะส่วนหน้าของตา) แล้วพาดขวางด้านบนของหัวไปด้านตรงข้าม ตัวแถบที่อยู่ตรงกลางหัวขยายกว้าง ทางด้านท้ายตามีแถบกว้างสีเข้มพาดเฉียงลงไปที่ยมขากรรไกร พื้นที่ระหว่างตาทั้งสองข้างและในแนวกลางของหัวมีแถบสีเข้มไปที่ท้ายทอยและตัวแถบขยายกว้างขึ้นแล้วแยกเป็นง่ามลงไปที่ยมขาของลำคอ (chevron-shaped mark) บนหลังในแนวกลางตัวไปถึงปลายหางมีปื้นใหญ่รูปร่างค่อนข้างกลมหรือรูปรีตามขวางพาดขวางเป็นระยะ (14 – 16 ปื้น) พื้นที่ตรงกลางระหว่างปื้นทุกปื้นมีแถบสีเข้มแต่ไม่ชัดเจนพาดขวาง 3 แถบ

การแพร่กระจาย จีน อินเดีย เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา ในประเทศไทยพบทุกภาคของประเทศ ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชพบในป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง และกลุ่มไม้บริเวณอาคารสถานีวิจัยฯ

พื้นที่อาศัย พื้นล่างของป่า

นิสัย ออกหากินเวลากลางวันอยู่บนพื้นดิน แต่เลื้อยขึ้นต้นไม้ไม่ได้ดี เป็นงูที่กินไข่ของสัตว์เลื้อยคลานที่มีเปลือกไข่เหนียวและไม่คงรูป โดยพื้นที่ที่อยู่ทางด้านท้ายของขากรรไกรบนได้ดัดแปรเพื่อใช้เคี้ยวเปลือกไข่ เป็นพื้นที่ใหญ่มีลักษณะแบนและโค้งที่มีรูปร่างคล้ายกับใบมีดที่เป็นอาวุธประจำตัวของทหารกูรข่า (เป็นที่มาของชื่อ “kukri snake”) แต่กินสัตว์อื่นด้วย เช่น กิ้งก่า หนู เป็นต้น มีนิสัยค่อนข้างดุและฉกกัดเมื่อถูกรบกวน และเมื่อถูกรบกวนมากจะพองลำตัวให้ใหญ่ขึ้นและทำส่วนของลำคอแบนราบและขยายกว้างกว่าลำตัว

สถานภาพ ไม่ได้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชพบได้บ่อยครั้ง